

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és keddnapon is.

Közlönyárak:

helyben: vi 4 kr.

1 évre 12.- fr. 6 évre 60.- fr.
 fél évre 6.- fr. 3 évre 30.- fr.
 1 évre 3.- fr. 6 évre 15.- fr.
 1 hó 1.- fr. 12 hó 12.- fr.

Hirdetők díja:

házas poltitor egyzari hirdetésnél 8 kr., minden következőnél 4 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyiltér sor 15 krajczár.

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak postájában.

Hírmegjelenéseket csak ismert kértől fogadunk el.

Készleteket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-országi egyesült vasutak postájában, a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

Az orosz-képi Balkán-unio!

(Politikai levelezőnk től.)

Bécs, január 17.

Politikai körökben bizonyára emlékezni fognak arra a tervre, mely a Balkán-országok közötti szövetséget kontemplálta. Diplomáciai körökben és a hírlapokban a terv élénk megbeszélés tárgyát képezte. Románia mult, hogy a tervet elejtették, mely királyság, ha jól vagyunk értesülve, a német birodalom kancellári hivatalának a tanácsára tanusította visszautasító magatartását.

Síme, Miklós montenegrói fejedelem újra föltette az eszmét és azt ki is fejtette terjedelmes emlékirat alakjában, melynek kivonatát lényegében eszttal közölni fogom.

A fejedelem terve, melyet az uralkodója leányait kísérő Szent-Pétervárra utban lévő Petrovics Bozorojvoda terjeszt majd a csár elé, amaz öt állam ó-hitt keresztény szövetségét célozza, melyek az egykor az ottoman birodalom tulajdonát képező területen alakultak, név szerint: Görögország, Románia, Szerbia, Bulgária és Montenegro.

Ez országok egymás közt békeszövetséget kötnek s közelebb magukat, hogy egymás ellen harcra nem kelnek, ellenkezőleg minden vitás kérdést, mely köztük fölmerülhetne, ároptegre elé terjesztnek. Ez areopag az öt szövetséges fél meghatalmazottjaiból alakul meg s tanácskozási Görögország elnöke alatt fogja folytatni, mely ország a legrégebb keresztény független állam a Balkánon. Határozatait az areopag szöbbséggel hozza, egyetlen és meg nem felelbezhető instancziában.

A szövetséges felek kötelezik magukat tovább, hogy keresztény hatalmasság ellen soha támadást fel nem lépnek; de ha valamelyike közülök bármely hatalmasság által megtámadtatnék, a többi szövetségesnek részt kell vennie a megtámadott fél megvédelmezésében.

A mi a jövőt és a Balkán félszigeten bekövetkező átalakulásokat illeti, a szövetséges országok egymás irányában méltányos és igazságos magatartást fognak tanusítani.

S mindez nem Petrovicsnak, a póttának pusztá képzeltése, hanem a kv-

lífikált diplomatának, Miklós fejedelemnek komoly terve.

Egy körülmény, s még hozzá a leglányesebb, nincs jelezve, s ez az a tény, hogy a szövetséges országok a csár védnöksége alá fogják magukat helyezni, ki nem csupán a leghatalmasabb szláv s ó-hitt fejedelem, hanem az egész ó-hitt Egyház elismert feje.

Nem tudjuk, mint fogadják majd a Balkán államok e famosz tervet, s vajjon Milán királynak lesz-e nagy kedve Miklós fejedelemmel közös munkát végezni; azt azonban tudjuk, hogy sem Ausztria-Magyarország, sem Angolország soha beleegyezését nem fogják adni oly terv létesítéséhez, melynek nincs más célja, mint az, hogy orosz befolyás alá juttassa a Balkán-országokat.

A véderő javaslat 14. § a. A Pol. Corr. nek ezeket sürönyzik Budapestről: A Tisza miniszterelnök által a szabadelvű pártkörben a véderő-javaslat 14. §-át illetőleg tett nyilatkozatok nagyon megnyugtató hatást gyakoroltak. E nyilatkozatok a képviselőház tészen ismételteti és a jegyzőkönyvbe felvételni fognak. A szabadelvű párt hangulatával ismerős körökben azt mondják, hogy a kormány a kijelentése eloszlatja a kormánypártiak egy része által is táplált azon aggodalmat, mintha e szakasz értelmében az új véderőtörvény tíz év lejártá után a törvényhozás minden határozata nélkül is megtartaná érvényességét.

A karlovczi szerb érsekség és metropolla adminisztrátorává ő felsége — a hivatalos lap közlése szerint — Petrovics Bazilján bácsi görögkeleti szerb püspököt nevezte ki.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Megyei pénzügyi hatóságok. —
 (A pénzügyi közigazgatás reformja.)
 — január 18.

A nagyszabású reformok azon sorát, melyet Tisza Kálmán a pénzügyekben rövid két év alatt indítványozott és létesített, méltán egészíti ki az a törvényjavaslat, melyet tegnap nyújtott be a képviselőháznak

és melylyel a pénzügyi közigazgatást akarja reformálni.

Mert bár szerény novellaris alakban van ez indítványozva: mégis oly alapelveken indul, melyek az egész pénzügyi adminisztrációt telkarolják és oly egyöntetű megoldást nyujt e tekintetben, hogy azt át gondolt és teljes reformnak kinthetjük.

Pedig ebből a ozéből a létező közigazgatási szervezeteket teljesen felhasználja; még csak elemekre sem bontja mindent, hanem a feleslegest (az illetékszabási hivatal) kihagyja, a szükséges és hasznos tényezőket pedig szerves összekötésbe hozza, olyanformán, hogy a pénzügyigazgatóságok nem kerültek, 3-8 megyére kiterjedő és külön az illetékekre, fogyasztási adokra nézve ily nagy területen működő fórumoknak hagyja meg; hanem szaporítva, szorosán veti meg egy-egy pénzügyi hatóságokká teszi azokat, tehát a nagy közönség közvetlen szolgálatába rendeli és az illetékszabási hivatalokat beolvastva az adóhivatalba, ezeket, valamint a kataszteri nyilvántartás és az adófelügyelőségeket a pénzügyigazgatóság alá rendeli, mely tehát minden adó- és illetékgyűnek közös fórumává lesz, még pedig olyanformán, hogy a közigazgatási bizottságnak a köztett adókra is kiterjesztendő hatáskörénél, valamint a főispánnak, valamennyi pénzügyi közzel szemben kiterjesztendő ellenőrzési jogánál fogva, a pénzügyi adminisztrációval a politikai adminisztráció is a legszorosabb kapcsolatba hozatik és egyúttal a közönségnek a közigazgatási bizottság által képviselt érdeke és befolyása szintén szerves uton, rendszeresen érvényesíthetik.

Kitűnik a törvényjavaslatnak a fen- tebbekben nagyban körvonalozott alapelveiből, hogy a közönség érdekében, megszüntet az egyes adók, fogyasztási adók és illetékek külön fórumokon és helyeken való kivételése és tárgyalása, nyilvántartása és kezelése; minék természetesen következménye az, hogy az eddig külön vált és sokszor távollevő közzek ellenmondó eljárásából, zavaros nyilvántartásából származó zaklatásoktól, olykor kétfős megterheléstől megszabadul; hogy másodszor, a közönségre nézve közvetlenebb és így érdekeinek megfelelőbb, gyorsabb, az államra nézve pedig egyszerűbb, jobban ellenőrzött és így sokkal hatékonyabb lesz a pénzügyi adminisztráció.

Továbbá érvényesítve van e törvényjavaslatban nemcsak az alapeszme, hogy a különböző közigazgatási ágak egy helyben és egységes kapcsolatban legyenek, mi az állam ellenőrzését és az adó kezelést is biztosabbá teszi, sőt a közönség kényelmét és érdekeinek védelmét is (mint eddig legtöbbször a távolgatás és a kompetencia zavara akadályozott meg) nagy mértékben mozdítja elő; de egyúttal a közönség képviseletét, az arókvetésben és ellenőrzésben, a közigazgatási bizottság utján kiterjeszti a köztett adókra is. Így lesz, az 1876 ban nagy ellenszék mellett teremtett közigazgatási bizottság, most már páratlan elismerés szerint, a közönség pénzügyi érdekeinek és az állami adminisztráció törvényhatósági ellenőrzésének pénzügyekben, általános, szerves hatóságává.

Ugy, hogy eltekintve a dobánybevitelt, kataszteri felügyelők, valamint bányász, pénzverdei és államjósági szakigazgatóságoktól, — melyeknél a közönség pénzügyi tekintetben különben nincs általános érdeke, — mindez, mi az állami kötelezettségek tekintetében a közönségre vonatkozik, a szolgabírói járásban, az adóhivatalban, a megyei központban, — kevés kivétellel — a pénzügyigazgatóságban, a közigazgatási bizottságban és főispánban egyúttal lesz ugy ki vetési, mint felelbezési és ellenőrzési közzekiben és így kiki könnyen és közvetlenül megvédheti érdekeit.

Ha még ehhez vesszük, hogy Tisza az indokolásban biztos kilátásba helyezi azt, hogy egyszerűségi alapon az illetékszabályok anyagi részét alapon és általános reform alá vessi, láthatja a közönség, hogy a kormány mindent megtesz, hogy az állami adminisztráció javítására, mint a közönség érdekeinek biztosítására.

Ezenkívül még csak azt jegyezzük fel a javaslat érdeméről, hogy az új költséget és átmeneti fennakadást nem okoz, hogy látható a közönség, miszerint az lehetőleg számol minden igényvel s kielégíti sok szükségét.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése január 17-én. —

I.

A képviselőház mai ülése elején Tisza a miniszterelnök egy jelentést és négy törvényjavaslatot terjesztett be, köztük a pénzügyi közigazgatás szervezésében eszközöndő változtatásokról szólót, mely a pénzügyi és közigazgatási bizottságokhoz utasított.

Ezután tovább folyt a véderő-javaslat feletti általános vita, melyben Czirer Akos, Fenyvessy Benec és Beöthy Akos a javaslat ellen, — Beöthy Algernon, Andrássy Gyula gróf és Tisza miniszterelnök a javaslat mellett emeltek szót. Beöthy Algernon mindenk előtt Horváth Boldizsárnak az alkotmánygarancziák csökkentésére vonatkozó fejtegetéseit taglalta és cszálta a ház figyelmétl kiserve, majd az önkéntesekre vonatkozó intézkedések oszlerű és igazságos voltát mutatta ki s az egyes közbeszólásokra talpraesetten, élénk derűtséget kelte válaszolt.

Fenyvessy a német szövetséget bolygatta megsokot tapintatlan medorában, kitékadott tovább a Tiszák szereplése ellen, Pulusky Agostra azt fogta rá, hogy a magyar nyelvről ellenszenvesen vagy helytelen irányban nyilatkozott volna (minek aaptalanságát Pulusky a gyorsiról jegyzetkél nyomban kimutatta) s végül azt fejtegette, hogy nálunk a kulturai érdekek mellözottnek, háttérbe szorítottak. Azt is felfanászolta Fenyvessy, hogy a bécsi lapok az ellenzéki beszédeket vagy nem, vagy röviden közlik.

Andrássy Gyula gróf Apponyival és Ugron Gáborral polemizált nagy sikerrel. Előbbivel szemben azt derítette ki, hogy annak állításai egyenesen a függetlenségi párt programjára vezetnek, a mi a közjogi alapon álló Apponyitól csudálatos; Ugronnal szembe pedig azon aggodalmak aaptalanságát mutatta ki, melyeket Ugron a hadseregben lábrakapható pangermán és panszláv irányzatok tekintetében említtet.

Tisza a miniszterelnök röviden, de megismerősítő állle felett Fenyvessy helytelenkedéseire, melyeket sikerült alaposan nevetésgeséské tennie.

Beöthy Akos, Csáky gr. miniszter rendeletét (a német nyelv tanu-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Január 19.)

A lővős.

Írta: Puskás Sándor.

— Az „Aradi Közlöny“ számára oroszból fordította: —
 Widiczky György.

I.

N. városkában voltunk állomáson. Ismeretes dolog, milyen élete van egy sorcsredbeli hadaagnak: reggel gyakorlat és lovaglás, azután délben ebéd a parancsnoknál vagy valami zsidó korcsmában, este kártya és punsch — ez a napi munkája. N-ben nem volt egyetlen egy család a mely nyílt házat vitt volna, nem volt, egyetlen egy eladó leány. Időnként lakásainkban fölöttük, ott pedig egyenruhás embereket láthattunk.

De egy csivilt mégis körünkbe bocsádtottunk. Körülbelül harminczöt éves lehetett s így már öreg embernek néztük. Tapasztalatai nagy tiszteletet szereztek neki előttünk; azonkívül rendes halgatlagsága, büszke jellege és csipős nyelve erős befolyást gyakoroltak ifjú képzelőműnkre. Multját bizonyos titokzatos homály vette körül. Orosznak tartottuk; habár idegen hangzása neve volt. Azelőtt a huszároknál szolgált, sőt szerencséje is volt az előléptetéséknél, Senki sem tudta, miért hagyta el a szolgálatot s miért telpedett le e nyomorúságos kis falub-n, a hol szégyenesen él s mégis igen sok pénzt kőlt. Mindig gyalog járt, mindig egy ócska fekete felső kabátot viselt, s mégis nyílt házat vitt az összes ezredbeli tiszték számára.

Igaz ugyan, hogy lakomái csak két vagy három fogásból állottak, melyeket egy öreg nyugalmazott katonna készített el, de a pezsgő csak ugy folyt: Senki sem ismerte viszonyait, senkinek sem volt fogalma bevételeiről, de nem merse senki közülünk ezt kérdeni tőle. Könyvei is voltak, különösen katonai könyvek, s a mellett egy pár regény, melyeket szivesen kölcsönzött nekünk; soha sem követelte őket vissza, de viszont azokat sem adta vissza többé, melyeket az ember neki adott kölcsönje.

Főidőlttése pisztolyokkal való lövöldözésből állott. A szabafalok össze vissza voltak lövöldözve, s talve golyókkal, úgy néztek ki mint valam méztábla. Egy értékes pisztolygyűjtemény képezte összes fényűzését a szegényes kunyhónak, a melyben lakott. Az ügyesség, melyet művészetben elsajátított, hihetetlen volt és ha valakinek a feje föl egy almát akart volna lönelni, egyik sem vonakodott volna közölni azt a fejeére lenni.

Néha néha beszédkezésben a párbajról is beszélgettünk. Szilvio — így fogom nevezni — soha sem vett benne részt, s ha azt kérdeztük tőle, verekedett-e már valaha, azt felelte száraz hangon, hogy mindenestre, de részletekbe nem bocsátkozott s mi világoan láttuk, hogy az így fejtá kérdések kellemetlenek reá nézve. Ebből azt következtettük, hogy valamely szerencsétlen áldozatára való visszaemlékezés nyomja a lelkiismeretét. A gondolat, hogy őt gyávának tartjuk, távolról sem jutott eszünkbe. Vannak emberek, kiknek külseje elegendő már arra, hogy ilyes valamit fel ne tételjünk róluk.

Egy váratlan eset bámulatba ejtett mindnyájunkat.

Egy napon ezredünk tíz tisztje Szilvionál volt. Mint a rendesen, itünk — azaz nagyon sokat — s ebéd után kértük a házigazdát, adjon bankot egy pharoszjátékhoz. Miután egy ideig vonakodott — mert nagyon ritkán játszott — kártyát hozatott. Azután ötven aranyat dobott az asztalra s leült osztani. Mindnyájan leültünk s a játék megkezdődött. — Szilvio szokva volt, hogy játékokban feltétlen csend legyen, soha sem beszél. Ha valaki hibát csinált, azonnal kifizette neki a fölsőleget, vagy pedig feljegyezte, meennyi követelése van még neki magának. Mi ezt már rég tudtuk, s hagyjuk is játszani. Volt azonban közöttünk egy fiatal tiszt, a ki csak nem rég lépett be ezredünkbe. Az is játszott, de szórakozottságból valami hibát csinált. — Szilvio elővette a krtát s mint rendesen feljegyezte az öszszegét. A tiszt, a ki azt hitte, hogy Szilvio téved, felszólt. — De Szilvio csak hallgatott s tovább osztotta a kártyát. Itt a tiszt elvesztette túrelmét s leröszlött az öszszegét, melyet véleménye szerint igazságtalannul írt fel terbére. Szilvio krtát vett s újra feirta. A bor, a játék és ba-

rátai nevetése által felhevült tiszt ez által mélyen sértve találta magát s dühében egy rézgyertyatartót a Szilvio fejéhez vágott, a kinek azonban sikerült a fejét elkapni. — Nagy zavarban voltunk. A dühítő halványan felállott Szilvio s szikrázó szemekkel azt mondta:

„Tisztelt uram, legyen szives eltávozni, s adjon hálát istennek, hogy ez a dolog az én teledem alatt történt.”

Senki közülünk nem kététkedett abban, hogy ez esetnek következményei is lesznek a fiatal barátunkat már holtak tekintettük. A tiszt eltávozott, miután kifejtette, hogy kész a bankadó urnak bármennyő elégtételt adni.

A játékot folytatuk még egy darabig, de miután láttuk, hogy a háziur szórakozott, egymásután eltávoztunk lakásunkra élénk vitával a legközelebb törtérendőket.

Mikor másnap az étteremben találkoztunk, tudakozódtunk egymásnál, hogy hadnagynok életben van-e még. Eppen akkor lépett be ő maga. Kérdésekkel ostromoltuk; ő azt felelte, hogy Szilvióról mit sem hallott még. Ez bámulatba ejtett bennünk. Szilvióhoz mentünk s az udvarban találuk, a mint golyót golyóra lö egy, kapun megerősített cséiba.

Mint rendesen fogadott s egy szóval sem említette a tegnapi esetet. — Harom nap mult el s a hadnagy még mindig életben volt. Csudálkozva kérdeztük:

— „Valjon Szilvio egyáltalán nem akar verekedni?”

Szilvio nem verekedett. Megelégedett egy féltetes nyilatkozattal s a béke helyre állott.

Ily magaviselet következtében tekintélye ifjabb társaink előtt nagyon alászállott. Az ifjuság semmit sem bocsát meg nehezebb, mint a vakmerőség hiányát; szemében a bátorság a legelső erény — az egy egész seregét a hibáknak jóváteszi! De lassan lassan minden felédésbe ment s Szilvio nemsokára a régi befolyást gyakorolta reánk.

Csak én nem tudtam vele kibékülni. Nagyon regényes hajamokkal megáldva, mindnyájunk közt legjobban vonzódtam esz emberhez, kinek már létezése is talány volt; s kit én egy titokzatos dráma hősnékn tartottam. Ő is szeretett engemet; lealább csak velem szemben hagyott fel a

gunyos hanggal s tartózkodott minden rossz megjegyzéstől.

Jóelőlküen és a legkellemesebb fecsegés nyilvén mulattunk együtt a legkülönbözőbb dolgokról. De ama szerencsétlen est óta nem tudtam szabadulni a gondolatól, hogy becsülete be van szennyezve, s ő szándékosan nem akar ezen szennyről szabadulni. Ez a gondolat kint zott folyton, annyira, hogy társaságában nem éreztem jól magamat.

(Folytatás következik.)

Az aranyos klikk.

(Gaboriau regénye.)

— „Aradi Közlöny“ számára franczából fordította: —
 W. Ph.
 (19. folytatás.)

Az inasok csak nagy nehezen vonzólták ki urukat a kocsiból, s felvitték a lépcsőkön; sir Thomas fájdalomában gyöngön nyüzsgörgött.

En előre mentem fel, s elérve az első emeletet, egy ajtó hevesen felnyílt előttem és a küszöbön egy fiatal leány jelent meg. Eppen öltözéssel volt elfoglalva, mikor az általunk okozott zaj megijesztette és sietett megtudni annak okát. — Csak annyi időt vett magának, hogy egy fésűlökönpnyt öltson vállaira, és rendetlen haja félig kiszökött a ponyvola főkötő mögül. —

Esz-rvére rokonát az inasok karjain, a fiatal leány azt veszélyesen megebeszítve, vagy halva gondolta. — Sápadtabb lett egy halottnál és egy-é kiáltva, tántorgott. Velőszintleg lezuhan a lépcsőkön, fejével előre, ha nem fogom őt fel karjaimban.

A fiatal leány elájult. Így tartottam őt vállamra öltve, oly közel, hogy hajlékony és pompás testének melege egészen áthatott, oly közel, hogy szivét éreztem dobogni az enyemen. Főkötője kioldódott és haja egészen szétomlott, mely elfedve emgem aranyos hullámaival, egészen a földig ért. —

De mind ez nem tartott tovább tíz pillanattal. —

Magához térvé, s egy ismeretlen karjában látva magát, a fiatal leány szemérem felállítását, felgyonesedett és kibontakozva karjaimból, elútt a szobába.

Ezen jelenet pusztá emléke annyira feligattá de la Ville-Haudry gróft, hogy alig tudott lihegni s fésztéke alatt elcsúszni. Különbben nem is igyekezett pálistolai zavarát.

— Vén róka vagyok, — kezdé újra, — és köztünk legyen mondva, kedves Dani, bevalom, hogy az asszonyok... ej! ej! ... nem voltak irányomban... hogy is mondjam?... kegyetlenek... Sőt azzal dicsekedhettem, hogy kimerítettem minden ingert, a mit azok képesek nyujtani. — Es lássa egész életemben nem isgatótt fel egy szenvedély sem annyira, mint a mikor a Sarah kisasszonyt tartottam karjaim közt. —

Beszédközben a gróf kivette zsebéből egy illatcsokó illatváltó bíró kendőjét, és azzal kimonhátlan elővigyázattal nyomogatta homlokát, hogy el ne rontsa komornyikjának tudós munkáját.

— Dani, én meg fogja ismerni Sarah kisasszonyt. — folytatta a gróf, — és pedig nem sokára. Ha az ember csak egyszer látta, látni kívánja őt ismét. — Szaren oszmeré volt úrtygem, hogy újra hozzélegetik ála és másnap be is állottam hozzá tudakozóni sir Elgin Thomas állapotáról. Oda vezettek ezen tiszteletre méltó gentleman lakosztályába, a hol egy ohaise-longue on találtam fektődvé, lábai fel voltak kötözve. Mellette egy öregebb nő olvasott, a kinek bemutatott, s a ki nem volt más, mint mistr-es Brian.

Nagyon is jó fogadtatásban részesültem, azonban nem minde törzőkódás nélkül, a mit udvariasságuk dacára is észrevetttem. de hiába hosszabbítottam meg látogatásomat az illelen túl, Sarah kisasszony nem jelent meg.

Eppen ugy nem láttam különböző alkalmakkor, mikor a sebestől hogyléte felő kérdéseimködtem és valóban a végén mármár azt hittem, hogy ez összebeszélés következménye. —

Szavamra, igen! — szinte hittem est, mikor egy nap, sir Tom jobban lévően, kijelenté, hogy egy gyaloglast óhajit tenni a Cham-Elysées-be.

Megkínáltam karommal, amit el is fogadott s visajövet kért, hogy minden teketoria nélkül fogadjam el meghívását a családi ebédre. —

Barmennyire érdekelte Dani ezen kü löndsen bizalmas beszéd, így időt óta csak

lására nézve) helytelenítette, germanizálónak mondta s a javaslatban „ulyos alkotmányselem” létezését bizonygatta.

II. **Andrássy Gyula gróf beszéde** és a miniszterelnöknek Fenyvessyre vonatkozó republikáját, itt adjuk:

Andrássy Gyula gróf: A külön hadsereg eszméjét én itt bouzolni nem akarom. 1867. óta parlamentnek legkitűnőbb tagjai próbálták ezt megcizálni, s ha nekik nem sikerült Ugron Gabor t. képviselő társamat és elvtársait elvők helytelenítéséről meggyőzni, úgy én azt sem kísérlem. De Ugron Gabor t. képviselő ur beszédének csak egyes kimagasló állításai akarok foglalkozni, a melyeket szerintem hallgatással mellőlni, hazafelmlasztás lenne. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselő ur azt mondja, hogy az által, hogy a közös hadsereg nyelve a német, s hogy mi a német ellenünk a monarchiában bizonyos súlyt kölcsönzünk, ez által a pangermanizmus fejlesztők, a mi veszedelmes lesz a monarchiára nézve.

Bocsánatot kérek, én ezt keréken tagadom. Sőt a németek csak akkor foglalkozhatnak egyáltalán azon eszmével, hogy maunnt keresen támaszt, mint a monarchiában, ha létét kellene itt feladnia. Az a faj, melynek történeti multja van, melynek egész lénye össze van kötve a dinasztiával, mely állam központját képezi, ez a faj ezen állam keretéből ki csak akkor fog gravitálni, ha itt a monarchiában nemzetiesség, létét veszélyeztetve látja. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Tehát azt mondani, hogy mi a pangermanizmusnak tesztünk szolgálatát azzal, hogy bizonyos befolyást biztosítunk a német nyelvnek, ellenkezik a valósággal. (Ugy van! jobbfelől.)

Másodszor azt mondja a t. képviselő ur, hogy azáltal, hogy mi a pangermanizmust itt fejlesztjük, a porosz királynak tesztünk szolgálatot.

Már bocsánatot kérek, először is, helyese ha mi azt mondjuk, hogy a porosz király érdekében felelünk, hogy nálunk a pangermanizmus terjesztések, hogy érdekében van a mi szövetségünknek a monarchia integritása ellen történi? Nem hiszem. Azt hiszem, hogy ezt nekünk hirdetni nagyon téves dolog s meg sem felel a tényeknek; mert a pangermanizmus ép úgy, mint a panszlavizmus, csak az európai állami keretek rovására fejlődhetnek s csak anarchiára és republiikára vezethet. És azt nagyon jól tudják a fejedelmek; azt hiszem tehát, nem a mi érdekünk ezt tanítani. (Ugy van! jobbfelől.)

Azt mondja a képviselő ur, hogy a hadsereg, annak elemeit tekintve, vagy pangermán, vagy panszláv lesz. Ezt sem fogadom el. Egyetérték ugyan a t. képviselő urral abban, hogy ez baj volna itt, ha valószínű; de kérdem a tisztelt képviselő urat, lehet-e most, ezen az alapon, a melyen a hadsereg áll, ettől tartani, lehet-e ettől tartani addig, míg ő felsőge kezében van a vezényeltetve, kire néve megam multisért jelentenő éppen egy a panszlavizmus, mint a pangermanizmus — addig míg mi az egész sereget annak egész kiterjedésében ellenőrizhetjük?

Nem lehet. De lehetne ettől tartani akkor, ha a t. képviselő ur eszméi megvalósulnának, ha külön válnék a lajtantúli és azon inneni hadsereg s az ottani hadsereg az ottani parlamenttől, a mi nekünk pedig az ittenitől függene.

Akkor nem lehetne jót állani arról, hogy nem fog-e a hadsereg esetleg pangermán és panszláv válni. (Helyeslés a jobboldalon.) Eppen azért ne bolygassuk a hadsereg közönségét.

Még egyet akarok Ugron Gabor t. képviselő urnak megjegyezni. (Halljuk.) Meggondolta-e a képviselő ur, hogy mire vezet az, ha mindig azt mondjuk, hogy a hadsereg mögött nem áll nemzet? hogy ha a hadsereg megveretnek, szétállanak; hogy a hadsereg egészét elpusztítanálapon áll. Meggondolta-e, hogy ez azt teszi, mint ha azt mondaná az ellenségnek, hogy jöjjetek, ne féljétek, győzni fogtok. (Helyeslés a jobboldalon. Mozgás a szélső baloldalon.)

Végül kérdem a t. képviselő urat hazafiu lelkiismeretével nem érz-e önmaga azt, hogy ha a válság pillanata beállna s a király az egész nemzetet fegyverre szólítaná, vajjon akkor ő is nem fogna-e ezt a szöveget hazafiu lelkesedésének egész súlyával, teljes odaadással követni? Nem fogna-e azért mindent feladni? Tessék felelni! Ha igen, hát akkor kérdem, hogy honnan veszi azt a bátorságot, hogy ezt tagadja, mért tagadja meg saját jobb természetét. (Élénk tetszés jobbfelől.) Ha pedig nem, akkor azt hiszem eljárt az idő, hogy ebben az országban. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Ezek után elfogadom a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) **Tisza Kálmán miniszterelnök:** T. képviselő! (Halljuk! Halljuk!) Csakis azon okokból, mert nem tudom, hogy ha a közelebbi t. szónok ur megkezdéi beszédét, lez-e még időm pár helyreigazítás megjelölésére, kérek most szót. (Halljuk! Halljuk!)

Nem fogom azokat védelmem alá venni, kik itt jelen vannak, vagy jelen lehetnek; mert mindenkinek megvan a módja, ha szükecsének látja, ezt önmagáért megtenni; de midn olyan dolgokat is mondtak, a melyek nem felelnek meg a tényeknek, akkor kötelességem ezt megtenni, habár azokat a nagy Fenyvessy mondta is. (Élénk derültség jobbfelől.) A kinek különben gratulálók azon hőies védelméért, melylyel a magyar kultúrát ellenük oltalmazta; mert semiben sem kell több bátorság, mint hől szíleg megvédeni olyat, a mit meg, nem támadott senki. (Élénk derültség a jobboldalon.)

A képviselő ur jónak látta azt állítani, hogy t. barátom a kultuszminiszter azt mondta, hogy a harcokéesség előbbre való, mint a kultúra. Nem ezt mondta, hanem azt, hogy az ország megrédése és biztonsága előbbre való, mint a kultúra, mert csak a megvédett országban fejlődhetik a kultúra. (Helyeslés jobbfelől.) (Ez egészen más dolog és pedig oly dolog, melyet határozottan mint igazat elismerni nemcsak lehet, de kell. (Helyeslés jobbfelől.)

A másik, a miről a képviselő ur beszél az a távirati iroda. Azt mindenki tudja, hogy egy távirati irodát 40 pedig merem elmondani: az ország minden pártszínezetét képviselő tagjainak is annak idejében szírgetésére, 1867 óta mindig a most is segélyes a kormány, de csak azt az egyet segélyezt Nem tudom, hogy a képviselő ur melyiket vádolta; mert magán vállalat van több is. Azt kell hinni, hogy miután bele kiáltották azt, hogy szidók teszik, talán mást értett alatta, mert azon távirati iroda főnöke a mindnyájuk által ismert Maszák Húgó, kit csakugyan az az epitheton meg nem illet. (Mozgás.) A kormányal össze-kötöttségben levő más távirati iroda nem létezik, a távirati iroda is pedig, hogy mit közöljön, mit ne közöljön, sem tölem, sem mástól a kormány részéről ugyan utasítást nem kapott soha. Ha tehát az illető hibázott, végezzenek vele a lapok és szorítsák arra, hogy teljesítse kötelességét, de mint hajlandó vagyok hinni, ő megküldte a tudósítását, de azután a bécsi lapok látták jónak nem közölni. Ez iránt pedig a magyar miniszterelnöknek intézkedni már csakugyan

nem lehet. (Helyeslés jobbfelől. Halljuk! Halljuk!)

En részéről, saját szempontomat véve, csak örülök, ha mentül nagyobb szélességben közöltetnek az itt minden párttól elmondott beszédek: és nagyon örülök, ha Fenyvessy Ferenc képviselő urnak beszédét is extenzo közölnek; mert semmi nagyobb hasznót nekünk ezen pártnak, mint ez, nem lenne. (Helyeslés jobbfelől. Derültség.)

Végül nem reflektálva arra, a mit a Tiszáról szives volt elmondani, megjegyzem egyszerben azt, és itt ha tetszik, igen sok nem-kormányparti képviselőre merek hivatkozni, nem kívánva, hogy itt e házban partellüket megtagadják, de úgy, mint emberre, akkor, ha rákerül a sor — merek hivatkozni, hogy nem tudja-e mindenki, hogy plitiki téren nem egy közölték azért nem, viszi azt szerepet, a mely tehetőségét, köz-elismerés szerint, a közügyekben megilletné, mert velem oly közel viszonyban áll? Ez a való s nem az ellenkező; s ebben nem fogadok el senkitől semmit. meg a dolog színt is kerülő gyanúsítást. (Helyeslés jobbfelől.)

Nem tehettek róla és mint ember örülök is, ha a hozam közel állók kivitták a közönséget úgy, hogy egyik-másik bizottság élére állították vagy kiérdemlik a parlamentben azon tekintélyt, bár fiatal korukban, hogy fáj, a mit mondanak és hogy mások jaigassanak; mert kinek fáj valami, az-zétott jejtetni. (Derültség jobbfelől.)

Ez meg egyet befejeztesül. Nagyon jellemző s nem is először hallunk Fenyvessy Ferenc képviselő urtól ilyen, a szabadság iránti ideaira nézve jellemző kívánságot, a melyet ma a kormányhoz intézett. Azt kívánta, hogy egy egyetemi tanár azért, mert állítolag olyt mondtott, a mi szerelte egészen helytelen, a kormány által hivatalától mozdították el. No uraim, Magyarország még nem jutott odáig, hogy a szabadság az arról lyi forgalommal bíró emberek védelmére szorjupon. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

KÜLFÖLD.

Tisza Kálmán és az orosz sajtó. A tudóska „Novosztij” örvendő vesz tudomást arról, hogy Tisza miniszterelnök bizonyos eshetőségre lemondását helyezte kilátásba, s mint cikkéből következtethetn, még jobban örvendő a lemondás megvalósulására, mert azt a monarchia külügyi politikájára megváltóságának is jelölteként. A magyar olvasóra nézve igen tanulságos a „Novosztij” cikkje, mert abból kitűnik, hogy az orosz lap minő reményeket fűz Tisza lemondásához. A magyar ellenzék e legújabb szövevényességese a következőket írja:

A lemondási fenyegetésnek a magyar miniszterelnök szájában igen komoly jelentősége van — okoskodik a „Novosztij” — mert a mi állhatatlan természetű korunkban Tisza ur több mint tizenhárom év óta tartja kezében a kormány gyeplőjét, s ha ehhez még tekintetbe vesszük azt, hogy a magyar nép, valamint az ő vezérférfiai igen hirtelen és lobbanékony természetűek, akkor Tisza urnak hosszú ideig tartó hatalomban való maradásra kétségtelenül azt bizonyítja, hogy nemcsak rátermett politikus, hanem nagy tisztelnek örvend honfitársai közt — ennél fogva igen jó eszköz volt a bécsiek kezében arra, hogy a hármás szövetség céljainak megfelelőleg közremunkáljon a fegyverkezésben. Csakugyan a német kancellár által kifűzött tervek sok tekintetben éppen nem tetszenek az osztrák-magyar alattvalóknak. — Aztán felhozta, hogy egy a Csáky gróf rendelete, mint a tárgyalás alatt levő katonai törvényjavaslat megsérte a magyarok nemzeti érzelését s azért talált Tisza nemzeti ellenzék. A válság lefolyása azért igen komoly jelentőségű, mert egy a magyar miniszter, mint az ő bécsi kollegái eokkal mezezebbre mentek a Németországgal való egyesülés útján, hogysem arról visszatérhetnének. De a válságot még élesebbé tehetik a Szerbiában és Bulgáriában a elfordult események. Mig Milán király és Stambulov ur a szerbek és bolgárok igazi függetlenségéért küzdtek, nem abban az értelemben, a melyben az osztrák befolyásoknak adták meg magukat, minden jól ment, de Milán lassan kint diskreditálta magát austerofil tendenciájával s ha az ujonnan adott alkotmány után nem lesz hajlandó radikális miniszteriumra bizoni a kormányt, akkor forradalmat idéz elő, a mely végképen elsöpri az osztrák befolyást; ilyen értelemben pedig a bécsi kormányférfiak által régebben annyiszor hangoztatott elv, hogy t. i. a balkánfélszigeti népek függetlenek legyenek, éppen nem lesz Ausztriának előnyére. Ugyanezt lehet mondani Bulgáriáról is, a hol Sztoliov és Nacsevics félrevonulása után jelentékenyen megerősödött az ellenzék. Mindezekből pedig Ausztria-Magyarország külügyi politikájának ferdesége sőt ki s azzal együtt a politika szerzőinek te kintelye alászáll az osztrák-magyar alattvalók előtt.

A hollandiai trónváltozás. Luxemburgban még nagyobb aggodalommal kísérik a III. Vilmos király állapotáról érkező híreket, mint magában Hollandiában. Mindenütt készülnek is a trónváltozás eshetőségére s a nagyhercegi — luxemburgi — kormány, mint írják, már megtezt minden intézkedést, hogy a kis ország nyugalma biztosítva maradjon. Eyschen dr. állam miniszter a napokban Berlinben időzött, hol a mérvadó körökkel tárgyalta a trónörökösödés ügyét. Volt Bismarck hercegnél Friedrichsruhében is, hogy minden részletet megbeszélten vele

Sőt érkezett az ifjabb Nassaui herceg evel, Luxemburg presumpció trónörökösével. Hír szerint abban történt megállapodás, hogy mihelyt a hollandi király meghal, az öreg Nassaui herceg Adolf önkényt nyilatkozatot fog közzé tenni, melyben tekintve aggrókat, a saját trónutódlási jogait fíára ruháztat.

LEGUJABB POSTA.

A német tűzérőg újraszervezése. A „Politische Nachrichten” szerint a tábori tűzérőg újraszervezéséről szóló törvényjavaslatban az utgek szaporítása nincs szóba véve. hanem csak az, hogy lehetőleg nagy számú utgeknek mind a hat ágyúja számára már béke idején meg legyen a kellő fogatok és hogy a határon lévő tábori utgek számára, ép úgy, mint a francziáknál, fogattal bíró löszerkossik álljanak rendelkezésre. Ez bizonyára minimuma annak, a mi megkövetelhető a franczia tábori tűzérőg számbeli túlsúlyával szemben, melynek 578 ágyúval van többje, mint a németnek.

A bécsi polgármester és az antiszemita. A bécsi községtanács jognygi osztálya kijelentette, hogy az antiszemita német néplapban, állítolag Weiner Jakob által irt levelekben becsúszásért lát és hogy e szerint a polgármesternek úgy Weiner, mint a nevezett lap ellen becsúszást és értési pert kell indíttania.

Bismarck herceg Berlinben. A „Nord. Allg. Ztg.” jelentése szerint a „Kreuzzeitung” azon híre, hogy a birodalmi kancellár rosszul érezte magát, nem egyéb, mint kohlomány. A herceg eddig minden nap megtette szokt sétáját és este vendégei vannak; a többi között Wolf afrikai utzó is. A mióta a kancellár visszatért, azóta mindennap vendégei vannak, kik késő estig időznek nála.

Bismarck herceg birodalmi kancellár esztörtökön délután is sétát tett a vadaskertben s visszajött meglátogatva az angol nagykövetet.

ARADI KÖZLÖNY.

(Megjelen mindennap)
Költségtételei.
Melyben házhoz hordva:

Egy évre	12	ft	kr
Fél évre	6	ft	kr
Negyed évre	3	ft	kr
Hgy hóra	1	ft	kr

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14	ft	kr
Fél évre	7	ft	kr
Negyed évre	3	ft	kr
Hgy hóra	1	ft	kr

Felkérjük egyuttal lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése deoz végén lejárt, hogy az előfizetést a lehető legelőbb megtezték s a vesekedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Január 19. szombat. Róm. katol. naptár: Kanizsai S. Prot. naptár: Sára. Görög-ország naptár (Január 7.) Iván (Kor. sz. János.) Nap kél 7 óra 42 perccel, nyuszik 4 óra 41 perccel.
Január 19. Arad megye közigazgatási bizottságának havi ülése d. e. 9 órakor.
Január 20. Az aradi első temetőkezési egyület évi közgyűlése d. e. 9 órakor. (Tökölly-tér 6.)
Január 20. A város-kereszt egyület aradi választmányának közgyűlése déliólt 11 és fél órakor (Kövös utca 4.)
Január 20. Az aradi senekedvölők együletének hangversenye d. e. 5 órakor. (Krispin-torom.)
Január 20. A Széchenyi gömlemlom részvénytársaságának közgyűlése d. e. 0 órakor.
Január 23. Császár Zsigmond sajtópore az aradi esküdtörek előtt d. e. 9 órakor.
Január 25. A borossebes gurahonci vonatazakkas bejárása.
Január 27. Az aradi ügyvédi kamara évi közgyűlése d. e. 9 órakor.
Január 28. Boroshúsás a katonagörsztályban d. e. 9 órakor.
Január 28. Az avarhagyaljai amerikai szűlöte leg szűlötezt 6-ri közgyűlése d. e. 10 órakor a kor. és iparkamara helyiségében.
Február 2. Az aradi közúti vaspálya-társaság közgyűlése d. e. 10 órakor. (Erzsébet utca.)
Február 2. és 3. Az aradi iparosok első be-tegegyűlése együletének husz évi fennállási ünneplője banketel, hangversenyvel és táncszínelmmal együttesen. (Iparosház.)
Február 16. Az aradi tornasegyület 10 éves fennállásának ünneplője.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE.

Arad megye közigazgatási bizottsága januárhavi rendes ülését ma szombaton déliólt 9 órakor tartja meg. Az ülésen több érdekes dolog kerül szónyugre, felhívjuk a bizottság tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Az Italmérséi Jövedékről szóló, legújabb rendelet nagyon felszaporította az aradi kapitányi hivatal, mint elsőfoku iparhatóság dolgot. A rendelet értelmében mindou szeszszóval kimérod kérvényt tartozik benyújtani a pénzügyigazgatósághoz, a mely kérvényhez mellékelendő mindazon iratok, melyek az illető eddigi foglalkozása, nagykorúsága, fedhetlen előlétele, teljes megbízhatósága, magyar állampolgársága, letelaplési engedélye és a mellett tanuskodnak, hogy a kimérod hasonlesébből eredő büntétt miatt sem vizsgálat alatt nem állott, sem pedig büntetve nem volt. Ezen iratokat egy

ember állítja ki a városházán a február hó 1-ig valamennyi melléklettel kézen kell lennie, pedig a folyamlatok száma jóval felülhaladja az ezreket. Egyik folyamlatod a másik közébe adja már is a kapitányi hivatal ajtójának kilincsét. Tegnapig több mint ötven ember jelentkezett a kértre a szükséges iratokat. Az erre vonatkozó rendeletet lapunk közgazdasági rovatában közöljük.

A jubiláns köszönete. Bácsi Károly, az aradi színház rendező-művezetője, lapunk utján is meleg, hálás köszönetét mond a nagy közönségnek, hogy húszonöt éves színészi működésének fordulónapját előtte örökre olyan feledhetetlenné tette, s az e napon öt évi óvációk által úgy becsúgyát, mint munkakedvét megkésztetete. E kitüntetés szerény viszonzásul, ilyekezni fog jövöre is mindent elkövetni, a mivel az aradi színháznak legjobb tehetsége szerint szolgálatára lehet.

Az „Aradvideki Tanító-egylet” közp-nagyválasztmánya ma, szombaton délután fél 5 órakor felolvastotta a gyűlést tart a templomutcai iskola rajztermében, melyre a t. tagok és tanúgybarátok meghívottak. Tárgegyesországi. A z aradi Dalkedvölők-Egyesületének átirata; 2. Az eleki fiók-biz. átirata; 3. A kiállítási biz. jelentése; 4. Wéber J. értékesése; 5. Mit tehet az iskola arra nézve, hogy az iparosok pályát kedveltebbé tegye a magyar közép osztály előtt; 6. Szilágyi Gy. memoranduma a „Záróvizsgálatokról”; 6. Graszal J. indítványa Rillt illetőleg; 7. Indítványok. — Az elnökéség.

Elhalasztott hangverseny. Az aradi dalkedvölők egyesülete a t. közönség szives előnézését kéri, mivel a f. hó 20-ára, vasárnapra tervezett hangversenyét elhalasztani kénytelen. Három vezető-tenorjának komoly megbetegedése késztette erre. Legközelebb jelezük a hangverseny napját.

A kórház javára. Gröschner János duna révkapitány elhunya alkalmából végrendeletileg 50 frtot hagyományozott az arad megyei közörszáznak, a melyben hosszabb ideig ápolásban részesült. Az összeget tegnap juttatta el a polgármester kezébe az elhunyt veje Sperlágh Sándor.

A virágáros leány bosszúja. A napokban az aradi virágáros leány, — kinek a legutóbbi időben egy kis pestonia szerű konkurrens akadt és a kinek már, rózsák-ból épült háza van, — egy olyan mulatságos viczetet engedett meg magának, a miről kár volna tudomást nem venni. A „népszert” Karola ugyanis, gavalier-kundschajtól nem szokott „azonnali fizetés” követelni és így gyakran valóságos számlákkal kedveskedik egyik-másik fiatalembernek, a kik másokért kedvelik a rózsákat.

Ilyen volt a fogékony kedélyű Xur is, a ki naponta egy-egy pompás mellesokrot küldött vele az aradi szinpad egyik eszinos és karunkulus szemű csallagának. Az udvarias küldemények sok kellemes mosolyt csaltak a kis színészön husos ajkaira, de egyuttal a virágáros leány számláját is nagyban szaporították. A virágáros leány nagy barátja lévén a szinpad művészek 66 művészetnek, sok ideig hallgatva tűrte a számla kronikusává való elfajlását, de a mikor tapasztalt szemével meggyőződött arról, hogy csak a kis művészön örülhet a gavalierának, pazar öltétől megkapva bosszúra gondolt. Másnap tehát miat rendezés, beállított a csokorral a kisasszony előszobájába, és a mint a szobaleánynak átadta a csokrot, egy névjegyet is nyújtott oda. A z Xur névjegyét. A szobaleány sietett urnőjéhez a kedves csokorral. Mekkora volt azonban a meglepetése, midőn a színészön — egy pillantást vetve a névjegyre — ideges mozdulattal dobta földre s csokrot. — A névjegyben ugyanis a következő szavak maliciózuskodtak. „Ez is, mint a többi bukét, még nincs kifűzve”. Eddig a pikáns történet, melyért a mi csöndes várú német kollegának, az „Arader Zeitung” felel, a hol szokatlanul hódított tegnap ez a vártlan pikántéria.

A makói ártérlük. Zsigmondy Béla a napokban Makón jart s a polgármester elé terjeszté ajánlatát az ott építendő ártérlük ügyében. Ajánlata szerint a H.M. Vársárbelylyl kötött szerződés lenne az irányadó, de szál szemben Makó város részére jelentékeny engedményeket tett. Nevezetesen Vársárhelyen 315 milliméter átmérőjű csövek alkalmaztattak, míg Makón 350 mm.-eseket ígér alkalmazni. Vársárhelyen 250 méterben állapított meg a mélység maximuma, M.kón 300 méterben. Méterenkint 90 frtért vállalkozott Vársárhelyen, míg itt hajlandó 70 frtért vállalkozni. Más városokban 1000 frt utazási és szállítási költségek s az építkezési felügyelők számára szabad lakást kötött ki, ezeket Makón nem kívánja. És megígérte, hogy ha a szerződés vele kötötték meg, a szerződés jogérvényességétől számítandó föl évtől megkezdendé a munkálatokat.

Gyászrovat. A következő szomorú jelentést vetjük: Sándor Athanasz dr. vaj, leánya Anna, férj. Petco valamint veje Petco Lázár dr. dévai ügyvéd és unokájának: Valér, Eugen, Olvia, Aranka, Julián, Anna és Vilma nevében, tört szívvel jelent, felejthetlen nevének, illetve anyának, anyósának és nagyanyjának, Sándor Juliannak, szül. Fruscha urnőnek halálát, ki rövid, de kinos

szórakozottan figyelt de la Ville-Haudry gróf szavaira

Sajátosságos zaj foglalkoztatta és bosszantotta, melynek okát nem volt képes megérteni. A zaj ugyan igen gyöngye volt, de tartós.

Körülnézve. Dani nemsokára megtalálta a magyarazatot.

Szobájának ajtaja, melyről biztosan tudta, hogy becsúta, most félig kinyitva volt.

Unatkozva egyedül és segítve a kíván csingál által, de Brávan kitalálta valahogy azt a módot, hogy láthasson és hallhasson valamit.

De la Ville-Haudry gróf mit sem látott, mit sem hallott.

Tehát, — folytatá, — viszont fogom látni Sarah-t. . . Becsületavamra, azt hiszem, hogy nem voltam oly igaztolt, mikor először léptem a szőszékre. . . En azonban tudok uralkodni magamon, és teljeseen visszanyertem hidegvértegemet, mikor sir Elgin Thomas beavallta, hogy már régebben meghívott volna, ha nem félt volna megsérteni fiatal rokonát, a ki határozottan kijelentette, hogy sohasem akar velem találkoznai. . . Elszomorodva kérdem, hogyan és miként bántottam meg a kisasszonyt. . . Akkor sir Tom, azzal a bámulatos flegmával, mi őt sohasem hagyja el, azt feleli: „Nem öre nehezelt fiatal rokonom, hanem saját magára, a multiori nevétségese szerep miatt!”

Hallja, Dani, nevétegesnek mondta azt az imádásra méltó jelenetet, a mit az imént meséltél én önnök. . . Csakis az amerikaiak képesek ilyen túlszókra! . . . Azóta meggúndtam, hogy némi erőszakokkal bírták csak rávenni Sarah-t, hogy engem fogadjon; de volt elég izlése. Hogy az egészről mit sem sejtettél, mikor közvetlen ebed előtt engem bemutattak neki.

Az igaz, hogy rendkívül elpirult, de azért egész férfias önzinteességgel nyújtotta felém a kezét, félbeszakítva hozzá intézett udvarias szavaimat.

„Őn Tom barátja, őn az én barátom is. . .”

„Oh! Dani, őn bámulta Brendon kisasszonyt a színházban! . . . Otthonában kell őt tanulmányozni. . . Kún, bármí

nehézére is esik, ő a világ következesének áldoz, de otthonában egész természetességében adja magát.

A hogy mondta különben, nagyon hamar megbarátkoztunk, oly gyorsan, hogy szinte csodálkoztam, mikor úgy beszélt hozzám mint egy régi ismerőshöz.

Nemsokára megfejtettem a rejtelmet. A mi franczia leányunk, kedves Dani, kétésgkivül bájosak, de általában véve tudatlanok, könnyelműek és gondatlanok min den iránt a mi nem tánoz, regény vagy romgy. . .

Az amerikai nők egészen mások. . . Oket is az érdeklí komolyan, a mi apjukat átvérték foglalkoztatja: a politika, az ipar, a képviselőházak vitái, a tudosok felfedezései.

De la Ville Haudry gróf, kinek politikai pályája bizonyos feltűnést keltett, nem lehetett idegen Brandon Sarah kisasszonyra nézve. Szívenyedélyem, melylyel ügyeimet védtém, sokszor elragadta őt is. Meghatva beszédeimről, miket olvastott, gondolta el-tévedt nem egyszer a szőszékre.

Még hallani vélem szép estét csengő hangját.

„Oh! igen, én őnt ismertem gróf ur, igen! . . . és voltak napok, midőn ha rátjai közé szerettem volna tartozni, hogy oda kiáltssam önnök: A mit őn itt tesz, jó, nagy, bátor! . . .”

Es Sarah nem hazudott, mert számtalan mondatot tartott meg beszédeim közül, még azokból is, miket ő maga elfelejtettem és ő majdnem szóról szóra elmondta azokat. Néha elámulva bizonyos gondolatokon, miket előhozott, gratuláltam neki, akkor ő arcomba kacsozta azt mondá: „De ez jótól való, kedves gróf, ez az őn tulajdonsága. Őn mondotta ezt ebből vagy abból az alkalomból.”

Es mikor este haza érve, irataimat átnéztém, majd mindig igaznak találtam, amit Sarah mondott.

Hozzá tegyem ezek után, hogy minden napos vendége lettem a rue de Cirqueben? Ugy-e nem?

(Folytatása következik.)

szünet után f. hó 17-én. esti fél 9 óra-
kor, életének 64-ik, boldog házasságának
47-ik évében jobbjáró szendricit. A bol-
dogutnak hult tetemei f. hó 19-én d. u.
órákor fogtak a gör. kel. temetőben örök
nyugalomra helyezni. Aldás hamvaival
Aradon, 1889 január 18-án.

— Szerencsétlenség a Maros jegén. Szere-
nosétlenség történt a napokban a Maros
hátán. Egy P e r n y á v á n M a n u i l a
nevű szabadhegyi szolgabíró az akart
menni Új-Arad mellett a Maros jegén, hogy
meglátogassa a bányát. A folyó közepén a
jég meglazakodott, a bányát, ki a kétség
alatt esett a földre. Holttestét
még nem sikerült kihalászni a folyóból.

— A vidéki színeszet hiánál. Minthogy
megyénk, de különösen Csámadmegye
területén több bérletgyűjtő, illetve felszedett
bérlettel megszűző színeszetdirektor fordult
még az utóbbi időben, ezekre vonatkozólag
érdekesnek tartjuk az országos színeszetgye-
sület határozatát közölni. A magyar színeszet
egyesület igazgató tanácsának fejelelmi bi-
rósa, a tegnapi napok óta a Miklósi el-
nökelte alatt félretartott, melyen élénk
megbeszélés tárgyát képezte az a dolog,
hogy a magyar vidéki színeszet hitelle és
tisztessége mennyire megcsappant az utóbbi
időben. És pedig ama körülmény folytán,
hogy egyes elődök színeszetgazdák vagy
titkároknak a fölökét megkötött, bérleteket
gyűjtöttek a a felszedett bérlet elvételéig.
A hol egyszer ilyen emberek jártak, oda
ugyan színtársulat be nem teheti a látást.
A vidéki színeszet a hiánál közé tartozik
s a b a d h e g y i A l a d á r a d színeszet-
gát, a kinek társulata jelenleg Csongrád járt-
sík. Szabadhegyi több helyen szedett fel-
bérletet s azt a saját özélsaira fordította,
csereben hagyva társulatát és a közönséget.
A fejelelmi bíróssa hosszas tanácskozás
után a legelsőbb bérletet már kiadta.
Ugyanis eürög felszerelést intézett a bel-
ügyminiszterhez, hogy Szabadhegyi szí-
neszetigazgató engedélyt azonnal vonja be a
bíróssa aláadásait. A fejelelmi bíróssa
együttel Szabadhegyi kizárta a magyar
színeszetgyeület kevelőből, a mi egyértelmű
és hasznos hazai színeszetdok. való kizárta-
sal. A hasonló bérletet szedő a fejelelmi
bíróssa M á t r a y Gyula színeszet titkára
is, a ki ugyanilyen visszaéléseket köve-
tett el.

— Lócs-pócs az utózatok. A hóval
dás beálltával óriási lucok és sár van Arad
utózatán. A hógarndák olvadnak s a sárten-
ger növekszik, a minék folyók a sárten-
ger hóviz nem talál helyet a sárten-
ger kúli utózatok. A reudőrésg ügyelmeletti
hátszűzőket, hogy hátszűzők elvételét
az utózi folyókát tisztán tartják, hogy az
olvadó hóviz minél előbb lefolyhasson.

— A színeszet magyar iskolája. A g y á r
ó l k o l o s y a k ö l t e z e d e s o r o k a t: Minthogy
a kintieki magyar iskola részére, J ó z s e f
f ö h e r c z e g ö f e n s e g e, v r m o s
P é t e r a l i s p a r, W e n e k h e i m F r i e d l e y
r ó t u r, V a r j a s y A r p á d i m F r i e d l e y
u r, A r a d m e g y e t ö r v e n y h a t o s a g a, a s a r a d
"Kölcsög-Égyesület", — egy az iskolaépület
előállítására a tanterem felszerelésére, mint a
tanító fizetés biztosítása végett igen szép ál-
dandókhoz hoztak, köteleseggemnek tartom
ezen iskola felől a következőket hozni köz-
tudomásra:

— Az iskolaépület a múlt év augusztus
haviában teljesen elkészült, a tanterem kel-
lőleg felszereltetett szeptember elején
a tanító megkezdte itt annyira nagyfontos-
ságu munkáját. Jár pedig ezen iskolába
ev. ref. vallásu fiú 12, leány 11; ágostal
hív. fiú 5, leány 2; római kath. fiú 5, leány
4; ó-hítt fiú 1 s izraelita fiú 1. — Össze-
esen tehát 24 fiú és 17 leány (6—12 évek)
részesül ezen iskolában a népiokolai
nevelés-oktatás áldásaiban.

— Látják tehát az illető kágyakal jé-
tevék, hogy nehezen adományokkal egy-
olyan ozzt segítettek elérni, a mi kivált
m a g y a r n e m z e t i e g y e s e m p o n t a b o l
minden esetre az igen fon-
tosak között tartozik. Fogadják ez alkalom-
mal is kegyességükért hálás köszönetemet.
Tudatom azt is, hogy Színtényen a ma-
gyar lakosok közül ev. ref. vallásu 86 fi, 81
nő; ágostal hív. 10 fi, 6 nő; r. kath. 21
fi, 24 nő; unitárius 10 fi, 3 nő. Együtt 242.
Agya, 1889. évi január hó 16.

Nagy Sándor,
ev. ref. lelkes.

— Pénztárazetek gyűlése. A Makói
Takarékpénztár Részvénytársaság" f. hó
20-án tartja évi gyűlést az inté-
zeti helyiségben. — A Nagykúli Takaré-
kpénztár" február hó 12-én fog beszámolni
részvényeseknek az elmúlt évtől eredmény-
éről.

— Az ünnepi pulykák. Vízkereszt nap-
ján és minden ünnepen egyáltalán nagy ebé-
det szokott adni a román püspök, kinek
vendégszerető asztalát ilyenkor mindig szép
számban szokták felkérteni a meghívottak.
Az ideai vízkereszt az ebéd elmaradt. De
nem azért, mintha talán a püspök ur nem
akart volna bizonyoságot tenni ismert von-
dagszeretéről, hanem, mert más vendégek
játázzatok bele a dologba. Furcsa vendégek
a kinek ragadós a kezük. A püspöki asz-
tában husz szép pulyka húzott, növekedett az
ünnepre, a melyek finom pechenyével voltak
hivatva szolgálni. Az ünnep előtti estén az-
tán a szakácsok arra a nevezetes felfede-
zésre jutottak, hogy bármint édesgetik, hi-
vatják elő a színeszet pulykákat, azok nem
jönnek elő. De nem is jöhettek,
mert gonosz kezek elhajtották valamennyit
A finom pecheny hiánya természetesen
nagy csorbát ütött a torvajokat, de a
pulykákat még inkább, most városzerte ke-
resik a rendőrség.

— Temesmegyei hadkötelese. Temes-
vármegyében az idén 8794 hadköteles kerül
beosztás alá. Ezzel azonos számú beszámít

a negyedik és az esetleg felhívandó ötödik
korosztály is. Az egyes sorozó járásból fel-
hívott hadkötelesek száma a következő:
Központ 994, R e k a s 898, C s a k a v a 659,
K u z i a s 883, L i p p a 829, U j A r a d 702,
V i n g a 811, V i n g a v á r o s 114,
V e r s e c z 772, D e t t a 547, K u b i n 624,
F e l e r t e m p l o m 820, F e h e r t e m p l o m v á r o s 201.
— Az ellenséges szomszédok. L u p u
T o d o r és S i m e o n T o d o r f e r y e g y -
házai lakosok örökös perpatvarban éltek
egymással, a miért nem is hivtak őket
máskép a községben, mint az "ellenséges
szomszédok." T e g n a p r e g g e l i s i m e t ö s z e -
veszték valami fölött; zismen T o d o r
v a s i l á t r a g a d o t t és átment L u p u T o d o r
u d v a r á b a. A f e n y e g e t ő s z o m s z é d l á t t a r a L u p u
f e j z e t t r a g a d o t t és azzal úgy ütötte föbe
S i m e o n t, h o g y a k e t t ö t é v a g o t t
k o p o n y á v a l r e g g e t ö t t ö s z e -
s z e s e n h á n y p e r c z m u l -
v a m e g h a l t. L u p u ö n k e n t j e l e n t
kezett a törvényeskedni.

— Eljegyzés hírlap után. Aradon most
a következő szövegnek történik forgó köz-
sájon. Egy szép özevnyő megszűlt a
szent írás ama örök igazságait, hogy:
"nem jó, ha az ember magányosan halad
az élet görögnyos útján." Elhatározta tehát,
hogy a kis hirdetések útján keres meg
életársát és nemsokára a tavol Stuttgartban
találkozott egy derék férfival, ki hajlandó volt
vele megosztani az élet örömeit és fájdalmait.
Egy lángoló szereleműtől való levelében, mely
hogy az illető azerelműtől való levelében, kezét
és szívet ígért a stuttgarti, s a bájos özevnyő
elfogadta az ajánlatot és a vőlegényt. A
stuttgarti vőlegény erre eladta önmagát és
Aradra jött. De a fájdalom, itt a csinos öze-
vnyő azon felfedezésre jutott, hogy az öze-
vnyő nem felelt meg a váloságnak, mert a
fényképész kissé hízott a vőlegénynek.
Ez okból visszautasította a stuttgarti vőle-
gényt, ki azonban ezzel nem el, egyedül meg-
hanem magy a menyasszonyt, egy pedig
— 1000 forint kívánt. Félhivatalos közbe-
járás után sikerült egyezséget hozni léte,
mely szerint a vőlegény megelégszik 500
frttal és azon vigasztal, melyet a kényes öze-
vnyő konyhasorodott szívének. A visszaut-
asított német sógnak ugyanis rögtön kére-
sereget az özevnyő hírszerítő szakkönyvébe,
ki pompás ételeket szolgált föl, mikor ő az
özevnyő ebédelt. Hírlik, hogy nemsokára
nőül veszi.

— Csángó lázongása. Temevárról
távirják, hogy G i z e l l a t a l v a
csángó telepítvényes községben szerdán
lázongás tört ki, mely szomorú véget érke-
zett volna, ha a csendőrség idejében kőbe
nem lép. S z ö t s M a r t o n b í r ó v o l t
ugyanis megbizva, hogy a hátralekös tel-
ekvátságot-pénzeket behajtsa, s ebben oly
kíméletlen szigorral járt el, hogy viselke-
dése a legnagyobb értelemet és szívet
a lakosság közt. Szerdán a lakosok felleg-
verkezve a község házába nyomultak és a
bíró keresték. Ez szerencséjére egy hátsó
udvarban tartózkodott a séjtve a veszélyt,
elmenekült. A parasztok átutatták a kö-
zség házába, elkergették a tisztviselőket, s
am a összes hivatalos iratok megsemmi-
sítéséhez akartak fogni, mikor egy nép-
szerű esküdtt várakozásra bírta őket. A láz-
ongók azonban nem hagyták el a község
háza, míg végre d. u. 5 órákor K i s z e t ö r ö l
és B r e s z t o v á c s z ö r ö l i c s e n d ö r ö k é r t e z t e k.
Ezeknek sikerült fegyveres erő alkalmazá-
sára nélkül a rendet helyreállítani és öt
igátot elfogni. További intézkedésig a vizs-
gálatot a lugosi törvényszék egy kiküldött
bírája vezeti.

— Egy ezületes fondórné karperecz van le-
tété a arad felől község mellett, hol azt le-
donosa kellő igazolás mellett átvetheti.

FARSANG.

Farsangi naptár.

Január 19. Tánovizgalm a kurtiosi nagyven-
deglőben.
Január 19. Estély az aradi tiszti kaszinóban
Január 19. A boronjenői fiatsalka táncvizgalm
a boronjenői nagyvendéglőben.
Január 20. Az aradi kaszinó első táncosztálya
Január 23. Kaszinó-estély Makón.
Január 26. A kőcsabai kaszinó-estélytel bála
Január 26. Az aradi kaszinó-estélytel egytelnek
bála. (Fehér kereszt.)
Január 27. Polgári táncmulatság Soborszinban.
Február 2. Az aradi kőnyvayondás-köz-
bála. (Iparosok.)
Február 2. Bál Szent-Annán a "Szóhad" há-
vendéglőben.
Február 2. Az aradi polg. jótkönyv há-
táncosztálya. (Fehér kereszt.)
Február 9. Az EMKE aradi választmányának
bála. (Fehér kereszt.)
Február 10. Az aradi munkás-egylet bál-
tel. (Fehér kereszt.)
Február 16. Az aradi asztalossegéd-egylet-
nek táncosztálya az iparosok termében.
Február 21. Az arad és vidéki román nőegylet
bála. (Fehér kereszt.)
Február 23. Az aradi ipartestület bála az ipa-
rosok házában.
Február 23. Az aradi korosuló-egylet tánc-
vizgalm. (Fehér kereszt.)

— A tisztviselői kör tegnap este tar-
totta új helyiségében első társas estélyét,
mely veszőrel kezdődött, s természetesen
talozalator vörözött. A helyiség nem en-
gedik ugyan, hogy nagyobb társaság jöjjön
öszre, de a kik az este ott mulattak, igazán
jól érezték magukat. A jelen volt hölgyek
névsora a következő: A Janny Jánosné, Kri-
vány Jánosné, Rákóczy Zoltánné, Lendvay
Sándorné, Híndy Arpádné, Bórák Lajosné,
Haika Györgyné, Lepvécsy Teréz, Vannay
Iren, Haika Laura és Nasztig Marika. A
kedélyes társaságban képviselve volt az új
társulat is azon tagjai által, kiket az esti
előadás nem foglalt el; ott voltak: Báos
Károly, Egri Kálmán, Kaszaliczky Antal,
Merzi Péter és Szendray Mihály. A sikerült
mulatságnak csak a hajnal vetett véget.
— Az aradi kereskedő-iffjak bájjára foly-
tatólag még a következők felvételéért tör-

téntek: P r o b a t Károly és társai 5
frt, A n d r e n y i Károly és társai 5 frt,
R o s e n b l u n H. és társai 5 frt,
W e c h e l e r József és társai 5 frt,
S e t a r s (Bécs) 5 frt, R ó t h testvérek 2
frt, S t e r n P. G. (Bécs) 2 frt, C a b o s
Károly (Bécs) 2 frt, P o s n e r Károly
Lajos (Budapest) 2 frt, S e h ö n és
K l e m (Ujpest) 2 frt, L u s z t i g I g n a c z
(Bécs) 2 frt, K ö t a i g H e r m a n (Bécs) 2
frt, M o s k o v i t z A d o l f (Nagyvárad)
2 frt, K o h n A d o l f 2 frt, i f j K l e i n
Mór 2 frt, P i c k testvérek 2 frt, H o f f
m a n n S c h ö n w a l d R a u s e K r o l l
1 frt, S c h ö n w a l d R a u s e 1 frt. Az
adatok összege 53 frt.

— Kaszinóestély Makón. A makói
kaszinóegylet e hó 23-án tartja me-
ző-estélyét, melyben érdekesnek ígér-
kedik az estélyre. A major Erdécs és Med-
gyasszay Evelin átrándulnak, hogy
szíveséggel közreműködjenek. Ezenkívül a
programba van véve F u z e s e r y
Kálmán mulatót fólóvasára. valamint a
rendezésébe több bizottságának feltételein
öriztet és meglátogató szánt, nagy gondal-
al és fáradsággal összeállított két program
darabja, melyek mind az estély vonzóereit
emelik és sikerült biztosítani fogják annyit
is inkább, mint a járvány, melynek követke-
ztében is az estély elhagyatott, ez
idő szerint szűnőben lévő, veszélyes jellegű
elvetette és így nem forog fenn többé ok,
hogy a közönség ezen élvezetes esélyen
minél tömegesebben megjelenjen.

Táviratok.

— A képviselőházból. —
Budapest, január 18. (Az "Aradi Köz-
löny" eredeti táv.) A képviselőház mai
ülését D á r d a y általánoságban el-
fogadta a véderőjavaslatot, de perhor-
scálja a német nyelvet, mint vizsgányelvet.
H e l f y azt látja, hogy fokozzuk biz-
tosítatunkat és kevesbitűk alkotmányi ál-
térleteinket. A német nyelv mint ériktelési
nyelv szükséges, de szíveséggel tartja
az rákényszerítést az ifjuságra a tiszt-
viszgi letétele végett. F e j z e r v á r y
közönséget szemponból védi röviden
a javaslatot. T i s s a László utal az
európai kényserhelyezetre és elfogadja a
javaslatot, mert a hadsereget közelebb
hozza a polgársághoz és haladást képez a
magyar nyelv részére. I l l y é s B á l n t
ellenzi a javaslatot. H o r v á t h Gyula
kifejté alkotmányjogi ügyeit. K i v a n y a
hogy a tisztviszgi nyelv magyar legyen;
a javaslatot általánoságban elfogadja a
mulatott. K i j e l e n t i, hogy bármi sorsa
legyen a javaslatnak, nem megy át az
ellenzékhez. T i s s a miniszterekhez
röviden kifejti, hogy a 14-ik szakaszban
ugyanaz van, mint az 1868-iki törvény
megfelel rendelkezésében. A kormány
ebbeli nyilatkozata jegyzőkönyvbe vehető
és veendő, és ez nemcsak ezen, de a kö-
vetkező kormány is kötelezendei.

— A kolozsvári egyetemi ifjuság és a véd-
erőjavaslat. —

Kolozsvár, jan. 18. (Az "Aradi Köz-
löny" eredeti távirata.) Az egyetemi ifjuság
gyűlése elhatározta, hogy csatlakozik a bu-
dapesti ifjuság mozgalomhoz a véderőjavas-
lat ellen.

Színház.

— Angot" ma szombaton adatik s tud-
valóleg Leocq dallamos operettje. Egy-
szersmít fellépnek az amerikai létramű-
vészek, kik oly nagy tetszést arattak. —
Vasárnap két előadás lesz. — Legközelebb
aszarn kerülné "P r y P á l y" vizigáték.
"Egy asszony története".
Újdonag lesz: "Uzzai gyöngy-
gy énekes előadása".

Szerkesztői üzenet.

— V. Gy. (Battonya) Köszönik az újabb kül-
deményt és gratulálunk — az arany eszt ilag-
hoz!

— K. M. urnak Temesváron. A kérdések gy-
ben informáltak magukat illetékes helyen. A
tényállítás nem felel meg egészen a közlést be-
köl-
dött leírásnak. De etől eltekintve kimélettel para-
osol egyelőre az a körülmény, hogy az illető sa-
lyos beteges fokosik.

KOZGAZDASÁG.

— Szeszese italok kimerésének edéle. —
A szeszese italok kis mértékben való
elárúsításával folyó évi február 1-től foglalkoz-
kozi vagy eddig gyakorolt hasonló üz-
letet folytatni szándékozó felek által kiesz-
kölendő engedély mikénti kérelmezésére,
nem különben az italmérségi adó beszedésére
jogosultak igényeinek mikénti érvényesíté-
sére vonatkozó figyelmeztetést — a pénz-
ügyigazgatóóság értesítésére — a kö-
vetkezőkben adjuk:

I.
Az állami italmérségi jövedékről szóló
1888. évi XXXV. t. c. cikk 70-ának ötödik
bekezdése alapján f. év. január hó 5-én
1888. évi 78.188 p. n. min. sz. a. helyg-
miniszterrel egyetértve kiadott szabályrende-
let értelmében nyitott helyeken szeszese
italoknak kis mértékben az
idézett szabályrendelet 9. paragrafjában
megadott korlátok között való elárú-
sítására 1889. évi február hó
1-től kezdve a pénzügyi hatóság engedélye
szükséges.
Ilyen engedélyt nyar-
hetnek 1889-ik évi február hó
1-től kezdve mindazok, kik
szeszese italoknak kis mértékben rezale-
mentes eladásával jelenleg is foglalkoznak,

torább azok, kik az 1889. év folyama-
alatt olyan üzletet nyitnak, melylyel ösze-
köve az eddigi törvények és szabályok
szerint a kis mértékben való elárúsítást
is gyakorolhattak volna, névszerint:
1. Az anya országban (ideértve Szil-
lágymegyet is):
a) a bejegyzett özevnyő
nyag, fűszer- és vegyő
kereskedők; homi csemege-
és külföldi boroknak, külföldi éróknek, valódi
szeszese szilviorumnak, édesített égetett
szeszese itloknak, mint likörnek, rumnak,
rosoglionnak 50 literen alóli mennyiségben
mértékre való tekintet nélkül, és szesznek,
melylyel a 100-foku szeszemérő szerint leg-
alább is 75 fokot kell tartalmaznia, ipar-
osoknak mesterséggük folytatására vagy má-
soknak is használatára egy literrel nem
nagyobb és 1/2 literrel nem kisebb meny-
nyiségben főlözlettkben zárt edényekben való
elárúsítására;

b) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
c) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
d) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
e) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
f) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
g) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
h) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
i) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
j) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
k) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
l) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
m) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
n) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
o) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
p) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
q) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
r) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
s) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
t) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
u) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
v) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
w) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
x) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
y) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
z) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
aa) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ab) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ac) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ad) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ae) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
af) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ag) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ah) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ai) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
aj) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ak) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
al) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
am) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
an) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ao) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
ap) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat) iparosokat) saját
üzleti helyeikben vendégek részére
édesített égetett szeszese italoknak, mint
likörnek, rumnak, rosoglionnak poharakint
való kiszolgáltatására és
aq) a szeszese italok és ká-
vékés italok (ide értve a tisztán csak
kávémentes italokat)

90 kr. árpa legnehezebb 5 frt — kr, közép 4 frt 90 kr, zab legnehezebb 4 frt 70 kr, közép 4 frt 80 kr, retak-repce legnehezebb — frt — kr, új kukorica 4 frt 30 kr 100 kilonként.

8. Fa: bükk 3 frt — kr, cser 3 frt szilva 5 frt — kr, fenyő 2 frt — kr egy kömm

magyar vasuti kölcsön 148.— magyar keleti vasuti államkölcsön 1. kib. 99.— magyar keleti vasuti államkölcsön 2. kib. 118.— magyar keleti vasuti államkölcsön 3. kib. 116.50

Aradvárosi színház. Folyó szám 111. 4. kiadását 24 sz. Szombat, január 19-én adatik!

„Peleskei notarius.” Böhözt 8 felvonásban. Közlekedés. A vonat ind. Aradról érk. A-ára

BUDAPESTI TŐZSDE.

Január 16-án.

Table with columns: Pénz, Ár. Items include M. kir. arany adóment, 4% papíráradék adóment, 5% v. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 te.) 5%

Table with columns: Pénz, Ár. Items include Magy. orsz. bank részvény-társaság, Osztrák hitelintézet, Osztr. magyar bank

Table with columns: Pénz, Ár. Items include Pesti közti vaspálya, Pesti közti vasp. élvezet-jegyek, Budapesti III. ker. takarékp.

Table with columns: Pénz, Ár. Items include Záloglevelek, Elsőbbségek, Pénznemek

Felhívás. Az állami italmérségi jövedékről szóló 1888 évi XXXV. t. cz. némely határozmányainak végrehajtása iránt 1888 évi 78.188 p. a. min. számú utasítás értelmében a szesz italoknak kis mértékben való eldrusítására engedéllyel bíró felek által Arad szab. kir. város területén 1889 évi február hó 1-ső napjától kezdve, ugyanazon év december hó 31-ik napjáig elarusítandó szesz italok után fizetendő italmérségi adófizetési módzatának megállapítása céljából felhivatnak mindazok, kik adójukat egyezményileg megállapítandó általán összegben, vagy az adótervek szerint a beszerzett cikkekéről esetről-esetre teendő külön jelentés alapján kívánják fizetni, hogy ez iránt a városi italmérségi felügyelőségnek 1889 évi január hó 28. napjáig szóval, vagy írásban nyilatkozzanak, mert különben iránynyukban az adóátalányoknak, kivétő bizottság útján leendő megállapítása fog alkalmazásba vétetni.

Üzlet megnyitás. Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „Bécsi kávéház” vezetését Hunyady-utca 4. sz. (fekete kutya utca) átvettem és azt ma este megnyitom, mely alkalomkor egy jó hírnevű helybeli nemzeti zenekar a legújabb és legkedveltebb zenedarabokat előadandja.

Hirdetmény. A város törvényhatósági bizottságának 22143/551. 1888. sz. határozata nyomán ezenfelül felhivatnak mindazok, kik a fogyasztási adókra nézve akár a magán borfogyasztás akár a borkereskedés körét tárgyszóló bizonyos kedvezményezése iránt a várossal egyezsége kívánunak lépni, hogy a folyó évi január 25-éig beadvány terjedő idő alatt az italmérségi felügyelőségnek (varosház I. emeletén a gazdasági ügyosztályhoz tartozó helyiségben) jelentkezzenek.

Hirdetmény. Azok akik a magas kormánytól az 1889. évi tevénytésre ingyen selyempotót kívánnak, felhivatnak miszerint a polgármesteri hivatalnál jelentkezve, nevüket s a kívánt mennyiséget az ott kitett ívre eljegyezzék.

Hirdetmény. Mindazon háztulajdonosok, kik a folyó évben házukban beszállásolando katonaságot saját költségükön másol óhajják elhelyezni, figyelemre méltos szerint ebbeli szándékukat a városi katonasági osztályhoz (keleti rész földszint kis-terem mellett) folyó évi január 31-éig bejelenteni el ne mulasszák, mivel azon túl a bejelentések a katonabeszállásolási szabályrendelet 12. §-a értelmében figyelembe nem fognak vétetni.